

УДК 330.341.1

А. Оксентюк, канд. екон. наук., І. Будник, Я. Козій

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

**ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ОДИН З ВАЖЛИВИХ ФАКТОРІВ
ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТА ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ
ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ**

A. Oxentyuk, Ph.D., I. Budnik, Ya. Koziy

**INFORMATION TECHNOLOGIES AS ONE OF THE
IMPORTANT FACTORS OF INNOVATIVE DEVELOPMENT AND
FINANCIAL STABILITY OF DOMESTIC ENTERPRISES**

Основним завданням для України на сьогодні повинне стати глибоке коригування економіки, шляхом забезпечення зростаючого рівня НТП в різних галузях промисловості, як головного фактору підвищення інноваційної активності вітчизняних підприємств, що забезпечить високі і стабільні темпи економічного зростання, вирішить певні соціальні та екологічні проблеми, забезпечить конкурентоспроможність національної економіки, підвищить експортний потенціал країни, гарантуватиме їй економічну безпеку та чільне місце в Європейському Союзі. Інноваційний шлях розвитку України полягає у створенні нових технологій, що відповідають світовому рівню, здійсненні їх ефективною комерціалізації, впровадженні нововведень і адаптації їх для повсякденного життя. Вибір даного шляху розвитку послужить збільшенню національного багатства та поліпшенню життя людей. Формування інноваційних ринків включає загальний елемент як у процесі створення технології, так і в забезпеченні трансформації технологічної продуктивності в ефективність діяльності системних організацій у цій сфері. Пошук такого елемента передбачає визначення його місця у загальному теоретичному змісті в системі виробничих сил і економічних відносин. У системі визначень “інформація – інновації” останні є трансформацією відтворюючого чинника економічних систем будь-якого рівня структурованості. Такий підхід дозволить розглядати інновації як цілісну економічну категорію та досліджувати на основі синтезу сутнісних її характеристик як економічного продукту і чинника розвитку.

У реаліях сучасної української дійсності, що характеризуються високим рівнем нестабільності зовнішнього та внутрішнього середовища, підприємства змушені будувати стратегію власного виживання, засновану на широкому застосуванні інформаційних технологій, які є одним із основних переваг економічно розвинутих держав. Інформаційні технології розширили коло можливостей підприємств, забезпечили прискорення процесів обміну та співпраці, відкрили доступ до більш ефективних методів управління, однак, одночасно, й створили умови для підризу власної економічної безпеки підприємств, зниження рівня стабільності їх фінансово-економічної діяльності. Інформація із фактору забезпечення ефективності виробництва перетворилася на один із засобів конкурентної боротьби, володіючи яким, підприємство здатне не тільки отримати реальний прибуток від її використання, але й забезпечити стабільність свого розвитку.

Для сучасного підприємства управління інноваційною діяльністю є невід’ємною частиною його роботи та однією з головних складових його розвитку і зміцнення позицій як на вітчизняному, так і на світовому ринку. З розвитком ринку та появою нових технологій ускладнюється виробничий процес та розвивається інноваційна діяльність, ускладнюється її організація та управління. Інноваційна активність промислових підприємств стає пріоритетом для тих країн, які прагнуть до лідерства, а

стимулювання інноваційної діяльності є одним з найважливіших важелів економічного розвитку країни в умовах глобалізації. Аналіз діяльності промислових підприємств показав, що основними чинниками, що перешкоджають або обмежують інноваційну активність, є наступні: низький рівень науково-технічного та технологічного потенціалу; відсутність власних коштів і фінансової підтримки держави; відсутність кваліфікованих кадрів і висока вартість нововведень. Впровадженню інновацій перешкоджають низький рівень взаємодії та кооперації при розробленні технологічних інновацій. До заходів, які спрямовані на вирішення цих проблем, можна віднести такі: створення єдиної функціонуючої національної інноваційної системи, яка формується на різних рівнях; формування загальнодержавної системи пошуку, збору, накопичення, обробки, зберігання, поширення та надання інформації у сфері інноваційного розвитку; забезпечення використання існуючого науково-технічного доробку з його інноваційним впровадженням.

Інформація набуває економічних характеристик відтворюючих чинників у певних специфічних формах: інноваційно-інформаційних технологій і інноваційних систем. Саме на стадії їх утворення відбувається трансформація сутнісних характеристик інформації в економічно реалізований продукт. Вказані форми “економізації” характеристик інформації є чинником формування продуктивних сил і реалізації економічних відносин. Визначення економічних параметрів комерціалізації інформаційних технологій і побудованих на цій основі технологічної продуктивності бізнес-процесів з позицій саме економічної ефективності функціонування системних організацій та їх елементів є джерелом формування і метою поєднання ресурсів виробництва у довгостроковій перспективі, ініціює й забезпечує фундаментальні дослідження перспективних у контексті розширення світового ринку напрямків науково-технічного прогресу. Нові якості інформації мають власні закономірності, які проявляються в економічних процесах нелінійною послідовною повторюваністю (циклічністю) трансформаційних перероджень – відтворення нової якості продуктивності, що супроводжується ефективністю реалізації інновацій в економічному обороті великого кола трансформації та мікроекономічного рівня аналогічних трансформацій. Трансформаційна динаміка інновацій реалізується у їх функціональній ефективності, “моментом” реалізації інноваційних чинників в економіко-математичних моделях “технологічного зсуву”, трансформації “якість – нова якість” є встановлення лінійної залежності аргументів регресійної функції високої якості моделей. Тому варто звернути увагу на синхронність динаміки ефективності і продуктивності інновацій в економічному середовищі (макрорівень) та на рівень підприємства (мікрорівень) і кореляційної моделі макроекономічної динаміки.

Література

1. Бондаренко Н. М. Напрями підвищення інноваційної активності промислових підприємств [Текст] // Донбас-2020: перспективи розвитку очима молодих вчених: Матеріали V науково-практичної конференції. м. Донецьк, 25-27 травня 2010 р. – Донецьк, ДонНТУ, 2010. – 973 с.
2. Захарченко В. І. Інноваційний менеджмент: теорія і практика в умовах трансформації економіки: [навч. посіб.] / Захарченко В. І., Корсікова Н. М., Меркулов М. М. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 448 с.